

Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu

W sezonie 2022/2023 Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu został odwiedzony przez 38 758 widzów, których gościliśmy na 240 spektaklach repertuarowych.

Sezon 2022/2023 rozpoczął się we wrześniu premierą spektaklu „Kto się boi Virginii Woolf?” Edwarda Albee'ego w reż. Radosława B. Maciąga, sztuki będącej jednym z największych przebojów scen na całym świecie. W kaliskiej adaptacji zagrali Agnieszka Dziecielska w roli Marty i Wojciech Masacz w roli George'a, natomiast w rolę młodego małżeństwa wcielili się Jakub Łopatka (Nick) i Aleksandra Pałka-Łopatka (Skarbie). Sztukę tłumaczył Jacek Poniedziałek, scenografię i kostiumy zaprojektowała Dominika Nikiel, a choreografię i ruch sceniczny stworzyła Karolina Rentflejš. Premiera na Scenie Kameralnej odbyła się 10 września i zakończona została długimi owacjami na stojąco.

W dniach 6-9 i 13-16 września odbyły się dwie serie warsztatów „Teatr. Sprawdź to! Warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży” – cykl warsztatów teatralnych dla grup dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Warsztaty prowadzili doświadczeni twórcy teatralni, którzy korzystając z narzędzi dostosowanych do wieku odbiorców wprowadzili ich w tajniki sztuki teatralnej – zarówno od strony technicznej jak i pogłębionego zrozumienia sztuki. Projekt jest też odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez nauczycieli, którym brakuje edukacji kulturalnej w programie realizowanym przez szkoły.

Ostatniego dnia miesiąca na Scenie Kameralnej odbyła się druga premiera sezonu – „Idzie skacząc po górach” w reż. Igora Gorzkowskiego. Spektakl jest pierwszą sceniczną adaptacją wybitnej powieści Jerzego Andrzejewskiego („Popiół i diament”, „Bramy raj”). Na Scenie Kameralnej zagrali Malwina Brych, Aleksandra Lechocińska, Karol Biskup, Błażej Stencel, Dariusz Sosiński oraz Lech Wierzbowski w roli Antoniego, który podczas premiery świętował 50-lecie pracy artystycznej. Scenografię zaprojektował Jan Polivka, kostiumy Joanna Walisiak, muzykę skomponował Zbigniew Kozub. Konsultacji ruchu scenicznego udzieliła Iwona Pasińska.

Październik rozpoczął się od akcji przygotowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Weekend Seniora z Kulturą. Wszyscy seniorzy 60+ mieli okazję kupić bilety na spektakle „Idzie skacząc po górach” (1-2.10) oraz „Szalone nożyczki” (2.10) ze zniżką.

W październiku po raz pierwszy zaprosiliśmy widzów na spektakl z cyklu „Rodzice w Teatrze”. Podczas przedstawienia „Dowcip”, w sobotę 15.10 opiekunowie mogli zostawić dzieci pod opieką wykwalifikowanej edukatorki, która poprowadziła warsztaty plastyczne. Rodzice mogli spokojnie spędzić miły wieczór na spektaklu, a dzieci rozwijały swoje artystyczne umiejętności. Planujemy wprowadzić ofertę spektakli z opieką na stałe do repertuaru.

19 października zaprezentowaliśmy spektakl „Dowcip” Margaret Edson na XXI Festiwalu Dramaturgii Współczesnej RZECZYWISTOŚĆ PRZEDSTAWIONA w Teatrze Nowym w Zabrze. Nasz spektakl otrzymał aż trzy nagrody. Jury w składzie Dorota Buchwald, Michał Centkowski, Łukasz Drewniak i Wojciech Tomczyk przyznali:

- nagrodę aktorską Małgorzacie Kałędkiewicz
 - nagrodę za reżyserię Bożenie Suchockiej
- Jury Młodych w składzie: Zuzanna Gajdzik, Vincent Kowalski, Martyna Zadara również przyznali nagrodę aktorską Małgorzacie Kałędkiewicz.

22 października zaprosiliśmy widzów na spektakl „Budowniczy Solness” oraz premierowe spotkanie w cyklu „Rozmowy na krawędzi sceny”. Dyskusję poprowadził red. Jacek Wakar, krytyk teatralny i publicysta, a uczestniczyli w niej twórcy spektaklu oraz zaproszeni specjaliści:

- Ewa Woydyłło, doktor psychologii i terapeuta uzależnień, autorka książek m.in. *Wybieram wolność, czyli rzecz o uwalnianiu się z uzależnień, Zaproszenie do życia, Sekrety kobiet, Buty szczęścia, Droga do siebie*,
- Maria Sibińska, profesor Uniwersytetu Gdańskiego, dyrektor Instytutu Skandynawistyki i Fennistyki UG, znawczyni literatury skandynawskiej,
- Inga Iwasiów, literaturoznawczyni, krytyczka literacka, poetka i prozaiczka, profesor nauk humanistycznych Uniwersytetu Szczecińskiego. W 1994 roku opublikowała prawdopodobnie pierwszą w Polsce monografię na temat teorii i krytyki feministycznej.

Dyskusja cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem widzów.

W ten sam weekend – od 21 do 23 października – gościliśmy w Teatrze V Zjazd Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych. Przez trzy dni uczestnicy przyglądali się wyzwaniom, jakie współczesny teatr i nauka stawiają badaczkom i badaczom teatru i sztuk performatywnych.

25 października, podczas uroczystej inauguracji roku kulturalnego aktor Lech Wierzbowski otrzymał nagrodę Prezydenta Miasta Kalisza. W uzasadnieniu nagrody czytamy: „Lech Wierzbowski – artysta kaliskiej sceny od 1986 roku. Do dziś pozostaje jednym z jej filarów. W trakcie swojej kariery zagrał blisko 130 ról, w tym ponad 100 w Kaliszu, tworząc dziesiątki niezapomnianych kreacji.” Mogliśmy też pogratulować wieloletnim sponsorom Kaliskich Spotkań Teatralnych – Tadeuszowi Mazkowi (Firma MTM Consulting Developer), Markowi Antczakowi (Firma Budowlana „Antczak”), Sławomirowi Rudowiczowi (przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o.) oraz Stefanowi Lisowi (Auto Centrum Lis), którzy otrzymali wyróżnienia dla mecenasów kultury.

W dniach 11-14 października odbyła się kolejna seria warsztatów „Teatr. Sprawdź to! Warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży” – cyklu warsztatów teatralnych dla grup dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Przez cały listopad trwały intensywne przygotowania do najnowszej premiery spektaklu „ZŁY”, według powieści Leopolda Tyrmanda w reż. Radosława Rychcika. „Zły” to powieść-legenda, największy bestseller Polski Ludowej, kultowy kryminał, czerpiący pełnymi garściami z tradycji amerykańskich opowieści gangsterskich, romansów i westernów. By wiernie oddać niepowtarzalny klimat utworu i jego postaci, reżyser Radosław Rychcik z rozmachem i starannością przeniósł realia warszawskich ulic na Dużą Scenę, angażując przy tym cały zespół aktorski Teatru.

1 listopada nasz zespół zaprezentował spektakl „Kim jest pan Schmitt?” w Regionalnym Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Pile - w ramach 23. Festiwalu Teatralnego „Teatr pasja rodzinna”. Spektakl cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem widzów.

Dzień później, 22 listopada, na Scenie Kameralnej gościliśmy we współpracy z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Kaliszu wybitnego aktora, Wiesława Komasę, który zagrał program poetycki pt. *Różewiczogranie*. Po spektaklu odbyło się spotkanie z artystą na temat twórczości Tadeusza Różewicza, a także interpretacji i adaptacji scenicznej jego wierszy przedstawionych w formie monodramu. Spektakl obejrzało i wzięło udział w dyskusji ponad 70 nauczycieli, głównie uczących języka polskiego w rejonie Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli. Komasa obchodził tego dnia jubileusz 50-lecia pracy artystycznej. Zadebiutował przed laty w kaliskim teatrze rolą Albina w *Ślubach panińskich* Aleksandra Fredry w reżyserii Maciej Prusa. Wydarzenie zakończyło się owacjami na stojąco, a także odczytaniem listu od Prezydenta Miasta Kalisza.

W ostatni weekend miesiąca odbyły się pożegnalne pokazy przedstawienia „Dziwny przypadek psa nocną porą” – w niedzielę 27.11 odbył się ostatni spektakl.

Na początku grudnia odbył się mikołajkowy set „Kopciuszka” w reż. Bartosza Zaczekiewicza. Po przedstawieniach zaproszeni słuchacze Policealnego Studium Animatorów Kultury w Kaliszu - ucharakteryzowani za śnieżynki i Świętego Mikołaja – animowali młodych widzów, robiąc sobie pamiątkowe zdjęcia.

W piątek, 16 grudnia odbyła się długo wyczekiwana premiera spektaklu „ZŁY” według powieści Leopolda Tyrmanda w reż. Radosława Rychcika. Premiera cieszyła się bardzo dużym zainteresowaniem widowni oraz krytyków. Dziennikarz Rafał Turowski pisał w recenzji: „Jednak dzięki bardzo dobrej adaptacji kaliski spektakl nie ujął ni grama miłości Tyrmanda do Warszawy a widzowie obejrzeni po prostu świetny kryminał. [...] Trudno wyróżnić kogokolwiek z obsady - kaliski Zły jest bowiem dziełem ze wszech miar zbiorowym, z rolami właściwie równorzędnymi, a na scenie oglądamy cały zespół Bogusławskiego, wyraźnie dodajmy kontent z możliwości uczestnictwa w tej teatralnej podróży w czasie”.

Pod koniec miesiąca powrócił do repertuaru świąteczny koncert „Kolędy u Bogusławskiego”.

Rok 2022 zakończyliśmy sylwestrowym pokazem „ZŁEGO”, po którym zaprosiliśmy widzów na poczęstunek i wspólne powitanie nowego roku.

We wtorek 3 stycznia rozpoczęły się próby spektaklu „Czerwone nosy” Petera Barnes. Spektakl znalazł się na liście najbardziej wyczekiwanych premier roku, przygotowanej przez dziennikarza i krytyka teatralnego Grzegorza Janikowskiego w Dzienniku Gazecie Prawnej. Spektakl reżyseruje Anna Wieczur.

Pod koniec miesiąca – 29 stycznia – kaliski spektakl „Kim jest pan Schmitt?” został zaprezentowany na Katowickim Karnawale Komedii. Pokaz przedstawienia spotkał się z dużym entuzjazmem śląskiej widowni.

Przez cały luty trwały bardzo intensywne próby do przedstawienia „Czerwone Nosy” Petera Barnes w reż. Anny Wieczur, którego premiera zaplanowana została na 25 marca 2023 roku. W powstanie spektaklu zaangażowani byli wszyscy aktorzy z kaliskiego Zespołu oraz trzech aktorów gościnnych.

Na początku miesiąca spektakl „Idzie skacząc po górach”, w reż. Igora Gorzkowskiego otrzymał Nagrodę Specjalną im. Stanisława Hebanowskiego za najciekawsze odkrycie repertuarowe na VIII Konkursie na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej „Klasyka Żywa”. Konkurs „Klasyka Żywa” organizowany jest przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W piątek 24 lutego, po spektaklu „Budowniczy Solness” Henrika Ibsena w reż. Szymona Kaczmarka zaprosiliśmy widzów na rozmowę, w której uczestniczyły aktorka Malwina Brych oraz psycholog Bibiana Muszyńska-Czerewkiewicz, a prowadził sekretarz literacki Teatru, Radosław B. Maciąg. Spotkanie adresowane było do młodszej części naszej widowni, a jego główny temat - etyka zachowań seksualnych - spotkał się z dużym zainteresowaniem odbiorców.

25 marca odbyła się wyczekiwana premiera spektaklu „Czerwone Nosy” autorstwa Petera Barnes. Spektakl spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem widowni i krytyki.

28 marca ruszyły próby do „Skąpca” Moliera w reżyserii Jana Jelińskiego.

Pod koniec marca został także ogłoszony pełny repertuar 63. Kaliskich Spotkań Teatralnych - Festiwalu Sztuki Aktorskiej.

1 kwietnia Teatr zaprosił widzów na kolejne z serii spotkań pod nazwą „Rozmowy na krawędzi sceny”. Tym razem gośćmi Teatru byli Anna Skubaczewska-Pniewska, Anna Wieczur, Paweł Grzesiowski i Tomasz Terlikowski, a spotkanie poprowadził krytyk teatralny Jacek Wakar.

Przez cały kwiecień trwały próby do najnowszej premiery „Skąpiec” wg Moliera w reż. Jana Jelińskiego. Spektakl stanowi próbę odczytania na nowo tekstu geniusza komedii, Moliera. Twórcy przyglądają się tematowi zawartemu w tym siedemnastowiecznym dziele, próbując przerzucić pomost między czasami historycznymi, a współczesnością.

W kwietniu trwały również bardzo intensywne przygotowania do 63. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwalu Sztuki Aktorskiej.

W dniach od 22 kwietnia do 13 maja 2022 trwała 63. edycja jednego z najstarszych festiwali teatralnych w kraju, Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwalu sztuki Aktorskiej.

Festiwal rozpoczął się od wyjazdowej prezentacji spektaklu „Łaskawe”, czyli inscenizacji monumentalnej powieści Jonathana Littella. Stacjonarna część KST rozpoczęła się w sobotę, 6 maja. Na Scenie Studio CKiS zobaczyliśmy „Płatonowa”, następnie o godz. 18:30 na Dużej Scenie odbyła się oficjalna inauguracja 63. KST oraz pokaz spektaklu „Chciałem być” z Teatru Powszechnego w Łodzi. Drugiego dnia zobaczyliśmy „Sceny z egzekucji” w reż. Adama Orzechowskiego dwukrotnie; na Hali OSRiR zobaczyliśmy natomiast imponujący aktorsko spektakl „Twarzą w twarz” na podstawie scenariuszy i filmów Ingmara Bergmana. W festiwalowy poniedziałek „Halka” ze Starego Teatru w Krakowie w reż. Anny Smolar. Czwartego dnia „Gusła” w reż. Grzegorza Brała (założyciela Teatru Pieśń Kozła); na Scenie Kameralnej „Sen srebrny Salomei” z Teatru Modrzejewskiej w Legnicy. Kolejnego dnia na Scenie Kameralnej „Słabi” z Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi - Nagrodzony Gdyńską Nagrodą Dramaturgiczną tekst Magdaleny Drab, następnie sceniczna opowieść Mateusza Pakuły „Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję”. Dzień szósty to „Jednooki król” z Teatru Nowego w Poznaniu i „żONA” - przygotowana przez Tito Productions/Spektaklove. Siódmego dnia nieszablonowe „Łatwe rzeczy” Anny Karasińskiej z Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie oraz „Idzie skacząc po górach” kaliskiego Teatru, według powieści Jerzego Andrzejewskiego, z wielką rolą główną Lecha Wierzbowskiego. Ostatni dzień festiwalu to spektakle „Byk” z Teatru Studio w Warszawie oraz „To wiem na pewno” stołecznego Teatru Ateneum.

Nagrodę publiczności dla Naj-Bogusławskiego Spektaklu oraz Nagrodę Dziennikarzy 63. Kaliskich Spotkań Teatralnych otrzymał spektakl: „Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję”, w reżyserii Mateusza Pakuły w koprodukcji Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach i Teatru Łąźnia Nowa w Krakowie. Jury 63. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwalu Sztuki Aktorskiej w składzie: Jagoda Hernik Spalińska, Maja Pankiewicz, Janusz Majcherek oraz Bogdan Tosza po obejrzeniu 16 spektakli konkursowych postanowiło przyznać Grand Prix 63. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwalu Sztuki Aktorskiej, za głęboko osobistą i pełną czułości wiwisekcję sztuki aktorskiej, otrzymały ex aequo (po 10 tys. zł.) Irena Telesz-Burczyk oraz Milena Gauer za rolę w spektaklu „Łatwe rzeczy” w reż. Anny Karasińskiej z Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie.

Każdego dnia po spektaklach widzowie mieli okazję wziąć udział w spotkaniach z artystami, które prowadził Jacek Wakar – krytyk teatralny i dziennikarz. Po rozmowach z twórcami Teatr Bogusławskiego zaprosił do Klubu Festiwalowego, mieszczącego się w Kontrabas Cafe, gdzie codziennie miały miejsce koncerty na żywo pod szyldem „Nocna muzyka”.

Podczas festiwalu bardzo prężnie działała grupa wolontariuszy – w mediach społecznościowych Teatru codziennie pojawiały się filmowe relacje z opiniami widzów i wywiadami z artystami, a w foyer można było przeczytać Dziennik Festiwalowy z recenzjami spektakli konkursowych.

Festiwalowi towarzyszyły wydarzenia, organizowane przez zaprzyjaźnione instytucje kultury: Galerię Sztuki im. Jana Tarasina w Kaliszu, Ośrodek Kultury Plastycznej Wieża Ciśnień oraz Miejską Bibliotekę Publiczną.

Po zakończeniu Festiwalu zespół Teatru zagrał spektakl „Dowcip” poza siedzibą – na zaproszenie Teatru Starego w Lublinie. Spektakl spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem lubelskich widzów.

W sobotę, 27 maja odbyła się ostatnia premiera sezonu – „Skąpiec” wg Moliera w reż. Jana Jelińskiego. Spektakl „Skąpiec”, w reżyserii i przekładzie Jana Jelińskiego, stanowi próbę odczytania na nowo tekstu

Miesiąc czerwiec rozpoczął się od pokazów muzycznego hitu dla dzieci – „ZęboweLOVE. Z miłości do zębów” – w ramach Dnia Dziecka. Pokazy 1, 2 i 3 czerwca cieszyły się wielkim zainteresowaniem, a młodzi widzowie otrzymali słodkie upominki od sponsorów Teatru.

W czerwcu zaprosiliśmy nieco starszych widzów na pierwsze popremierowe pokazy najnowszego spektaklu „Skąpiec” wg Moliera w reż. Jana Jelińskiego.

Sezon 2022/2023 zakończył się 25 czerwca – Teatr rozpoczął przerwę wakacyjną.

W czerwcu rozpoczęły się przygotowania do niezbędnego remontu dachu Dużej Sceny – w tym czasie była przygotowywana dokumentacja techniczna, aby przygotować się do ogłoszenia przetargu.

Najbliższe plany

Na 30 września zaplanowana została pierwsza premiera sezonu, spektakl „Nad złotym stawem”. Ten klasyczny, oscarowy scenariusz autorstwa Ernesta Thompsona, o szczególnie ciepłej wymowie, zostanie wyreżyserowany przez Michała Grzybowskiego, a w główne role wcielą się jego rodzice - nestor kaliskiej sceny Maciej Grzybowski oraz wieloletnia aktorka kaliskiego Teatru, Bożena Remelska.

W październiku rozpoczną się próby do kolejnego spektaklu, którego premiera planowana jest na przełom stycznia i lutego 2024. Jedną z genialnych komedii Williama Szekspira wyreżyseruje na kaliskiej scenie Szymon Kaczmarek, laureat m.in. Złotego Yoricka na Gdańskim Festiwalu Szekspirowskim.

Ze względu na remont dachu w głównym gmachu Teatru, niektóre ze spektakli Dużej Sceny będą prezentowane w przestrzeni zastępczej. Najprawdopodobniej będzie to przestrzeń tzw. Starej Auli UAM, znajdującej się w odległości zaledwie kilkuset metrów od stacjonarnej siedziby Teatru.

W październiku Teatr wyruszy w trasę z programem „Kultura w drodze”, prezentując wyjazdowo dwa ze swoich spektakli repertuarowych: „Kto się boi Virginii Woolf” oraz „Tadek Niejadek”.

Teatr planuje także wziąć twórczy udział w obchodach 100-lecia śmierci pisarza Franza Kafki oraz wydarzeniach związanych z Rokiem 2023, jako Rokiem Wisławy Szymborskiej.

Na przyszły rok kalendarzowy planowanych jest kilka premier, w których przeważać będą nazwiska twórców średniego i młodego pokolenia.

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej

Wystawy MOZK w Kaliszu:

I. Wystawa **"Skarby archeologiczne ziemi kaliskiej"**. Ekspozycja zorganizowana w ramach 30. jubileuszowych Europejskich Dni Dziedzictwa. Wernisaż odbył się 16 września 2022 roku w MOZK przy ul. Kościuszki 12. Była to pierwsza wystawa czasowa w nowo oddanym budynku po remoncie.

II. 27 stycznia odbyło się otwarcie wystawy pt. **„Powstańcy 1863”**. Ekspozycja została przygotowana w związku z przypadającą w tym roku 160. rocznicą wybuchu narodowej insurekcji w styczniu 1863 roku.

III. **„A-Kumulacje 2023, Kaliskie Biennale Sztuki”** – wystawa, czas trwania: 20.04 – 26.05.2023.

IV. Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej zaprosiło na wystawę **"Miękkie medium"**, 55-lecie pracy twórczej Ewy Marii Paradowskiej-Werszler. Czas trwania wystawy: 16 czerwca - 7 sierpnia.

V. Wystawa **"YOU CAN LOVE" - VICTTORIA PLAZA**. Czas trwania wystawy: 30.06.2023 – 28.07.2023.

VI. Wystawa **"Sztuka czyni wolnym. Wszystkie strony Mieczysława Kościelniaka"**. Kuratorką wystawy jest Joanna Stoklasek-Michalak. Wystawa włączona w obchody Roku Braci Kościelniaków.

Wydarzenia edukacyjne i plenerowe: Łap zająca, Noc muzeów, Wakacje w muzeum, Weekendy rodzinne, Dzień Pszczoły, Festyn sąsiedzki, koncert zespołu „Rodzanice” (w ramach EDD), Festyn Archeologiczny, Środa dla seniora, Warsztaty z zającem, Koło Gospodyń Miejskich, Dzień Dziecka w muzeum, Muzeum gości w Dzień Niepodległości.

Inwestycje:

Remont konserwatorski skansenu, rewaloryzacja parku i remont konserwatorski Oddziału Literackiego Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej w Kaliszu Dworek Marii Dąbrowskiej wraz z wyposażeniem obiektu i modernizacją ekspozycji, Russów:

a. remont konserwatorski skansenu etnograficznego tj. 6 zabytkowych chat drewnianych (chata wiejska, dom wyrobnika, obora, spichlerz dworski, sołek, stodoła),

b. rewaloryzacja zabytkowego terenu parku obejmująca: remont opłotowania i parkingu, oczyszczanie stawów i renowację zastawek, utwardzanie ścieżek pieszych, nasadzenia, modernizację instalacji elektrycznej zewnętrznej,

c. remont dworku Marii Dąbrowskiej wraz z zakupem wyposażenia i modernizacją ekspozycji – nowa wystawa stała,

d. budowa portierni umożliwiająca kontrolę dostępu do zabytkowego parku i skansenu,

e. modernizacja systemu ppoż, kradzieży i włamania oraz telewizji dozorowej przyczyniającego się do poprawy bezpieczeństwa mienia, pracowników i zwiedzających.

Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu

Koncerty i festiwale muzyki jazzowej, klasycznej i popularnej. Przeglądy teatralne oraz koncerty gwiazd piosenki i estrady. Spotkania z pisarzami, wystawy plastyczne i występy zespołów folklorystycznych. Promocja dziedzictwa regionalnego, sztuki polskiej i zagranicznej zespolona z edukacją kulturalną dzieci i młodzieży. Gigantyczne międzynarodowe projekty i kameralne spotkania ze sztuką. Prezentacja dorobku filmowego na najwyższym poziomie, spotkania z wielkimi nazwiskami ze świata filmu i ludyczne imprezy plenerowe. W ofercie CKiS każdy znajdzie coś dla siebie.

Międzynarodowe festiwale

Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu to od wielu lat na terenie południowej Wielkopolski najbardziej doświadczony organizator międzynarodowych festiwali. Wszystkie organizowane przez CKiS festiwalowe imprezy mają ugruntowaną pozycję w kraju i za granicą oraz imponującą historię.

Międzynarodowy festiwal Pianistów Jazzowych

Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych to jeden z najstarszych i najbardziej renomowanych polskich festiwali. Kaliski festiwal w 2022 r odbył się w nietypowym terminie i miejscu - w Auli Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Uniwersytetu Adama Mickiewicza (ze względu na trwający remont Sali widowiskowej). Inauguracją festiwalu była premiera koncertowa nagrodzonego Fryderykiem (za Debiut Roku) projektu Daniela Nosowicza „The Shining”. Kwintet jazzowy młodego kompozytora otrzymał wsparcie Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Kaliskiej pod batutą maestro Rubena Silvy.

Dwa koncerty wpisały się w ustanowione przez Sejm obchody Roku Polskiego Romantyzmu: „Norwid”, projekt pianistki Kasi Pietrzko i saksofonisty Macieja Kądzeli oraz Mickiewiczowe „Dziady” (Pianohooligana” - jazzowe misterium Piotra Orzechowskiego). Na festiwalowej scenie, wspólnie z kwartetem „Copy Insert” i saksofonistą Leszkiem Żądło wystąpił także znakomity pianista i kompozytor - Leszek Kułakowski. Niespodzianką okazał się występ muzyków z Austrii. Duo Fitzthum & Hofmaninger ciekawie połączyło brzmienie fortepianu i syntezatorów z klarnetem basowym czy saksofonem sopranowym.

Gościliśmy również Sarę McKenzie, która wystąpiła z międzynarodowym kwintetem europejskich muzyków oraz Geoffrey Keezera, ostatniego pianistę legendarnej formacji Jazz Messengers. Finał festiwalu należał do Yumi Ito, która swą grą i śpiewem oczarowała publiczność wspólnie ze znakomitym gitarzystą Szymonem Miką i perkusistą Iago Fernandezem.

Przez dwa dni działał Nocny Klub Festiwalowy, w którym odbyły się dodatkowe koncerty oraz jam session. Wystąpili: „Witold Janiak Hammond Trio”, Joaquin Sosa feat. Mateusz Kaszuba (Kuba & Polska), trio Hnydyn/Litvinyuk/Chraniuk (Ukraina). Tegoroczną edycję poprzedził prolog w CKiS: spotkanie z wirtuozem fortepianu, Adamem Makowiczem. W 2023 roku odbędzie się 50. edycja Festiwalu - Złoty Jubileusz.

Liczba widzów – 2 660

Międzynarodowy Festiwal „Chopin w barwach jesieni”

Odbył się już po raz 41. Na inauguracji przy współudziale Orkiestry Filharmonii Poznańskiej pod dyr. Łukasza Borowicza usłyszeliśmy dwoje znakomitych pianistów: Magdalenę Lisak w Koncercie f-moll op. 21 Fryderyka Chopina i Jacka Kortusa - wykonawcę solowej partii, mało znanego Koncertu fortepianowego d-moll „Słowiańskiego” op. 60 Feliksa Nowowiejskiego.

Antonińską część 41. Międzynarodowego Festiwalu „Chopin w barwach jesieni” otworzył Andrzej Wierciński - półfinalista ubiegłorocznego XVIII Konkursu Chopinowskiego w Warszawie, laureat wielu konkursów krajowych i międzynarodowych, w tym laureat nagród specjalnych za interpretację utworów Chopina. Usłyszeliśmy utwory Domenica Scarlattiego, Roberta Schumanna oraz Fryderyka Chopina. Kolejną propozycją był program „Chopin – Jazz – Inspiracje”, podczas którego zaprezentowali się dwaj wybitni muzycy: saksofonista Piotr Baron i pianista Paweł Kowalski.

W trzecim dniu 41. Festiwalu mieliśmy w programie trzy wydarzenia - koncert solowy pianisty Mateusza Krzyżowskiego z dziełami Chopina, recital wokalny Ewy Biegas (sopran), przy współudziale pianisty Grzegorza Biegasa (w całości pieśniarski, w całości też poświęcony muzyce polskiej, bo obok liryki wokalne Chopina, były także pieśni Stanisława Moniuszki, Karola Szymanowskiego i Henryka Mikołaja Góreckiego), koncert specjalny „Chopin w aksamicie nocy” utrzymany w charakterze salonu muzyczno-poetyckiego, w którym zaprezentowali się artyści – wykonawcy 41. Festiwalu. Była to też okazja do prezentacji debiutów festiwalowych i prezentacji laureatów konkursów.

W ostatnim dniu festiwalu usłyszeliśmy koncert kameralny, podczas którego zostały wykonane wszystkie trzy utwory Chopina napisane na wiolonczelę i fortepian, w wykonaniu Wojtka Fudali - wiolonczelisty i Michała Rota – pianisty. Podczas finału 41. Festiwalu wystąpił laureat III nagrody ubiegłorocznego Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina - artysta hiszpański, Martin Garcia Garcia.

Liczba widzów – 1 396.

Międzynarodowy Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych LA STRADA

Odbył się w Kaliszu już po raz 30. Od lat cieszy się ogromnym zainteresowaniem widzów w każdej grupie wiekowej i społecznej, umożliwiając bezpłatne uczestnictwo w kulturze. Jubileuszowa edycja odbyła się pod hasłem TU I TERAZ. Podkreśliliśmy, jak ważny dla naszego miasta jest dorobek artystyczny, edukacyjny i społeczny festiwalu, jak LA STRADA ewoluowała, co się zmieniło i jak wygląda TERAZ. Zaproponowaliśmy nowe miejsca, wykorzystaliśmy lokalny potencjał artystyczny młodzieży, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz lokalnych artystów. Zaangażowaliśmy przypadkowych przechodniów, aktywizując ich do czynnego uczestnictwa w kulturze. W ramach edukacji kulturalnej najmłodszych odbyło się jeszcze więcej spektakli dla dzieci, w dedykowanej dla nich przestrzeni. Pojawiły się też propozycje dla mniejszości narodowych zamieszkujących nasze miasto i okolice. Do udziału w 30. edycji zaprosiliśmy teatry, które gościły już na LA STRADZIE, jednak z nowymi propozycjami spektakli.

W ramach festiwalu i imprez towarzyszących odbyły się różnorodne wydarzenia artystyczne: polskie i zagraniczne spektakle, małe formy artystyczne i monumentalne widowiska, spektakle z muzyką na żywo, nietuzinkowe koncerty, recitale, parady, happeningi, wystawy, warsztaty artystyczne, pokazy taneczne i akrobatyczne, interaktywne działania twórcze. Każda z tych form była wyjątkowa, jedyna w swoim rodzaju, różnorodna i zaskakująca widza. Przez 7 dni Kalisz tętnił życiem i sztuką uliczną.

Międzynarodowy charakter festiwalu podkreśliły: V.O.S.A Theatre & Blackout Paradox z Czech, A3 Teatr Kolekcjonerzy Wzruszeń z Ukrainy, oraz zespoły z Hiszpanii, Włoch, Tunezji i Francji. Ze względu na poważny wypadek komunikacyjny nie udało się w piątek zaprezentować spektaklu Lwowskiego Teatru Woskriesinnia: „Testament Szewczenki”. W związku z czym domówiliśmy dużo większy spektakl na niedzielny finał. Imponujące widowisko „Exp(O)dition” teatrów z Czech wprowadziło widzów w zachwyt.

Partnerzy – PSAK w Kaliszu, MDK w Kaliszu, Fundacja MISZ MASZ, Prywatna Szkoła Podstawowa „Jagiellończyk”, Fabryka Tańca Różańscy, Szkoła Tańca Sieraszewski Dance Studio i OSRiR w Kaliszu, Akcelerator Kultury/Ośrodek Kultury Plastycznej WIEŻA CISNIEN, Cafe Calisia, Stowarzyszenie Anima E Corpo, „Wiwat” Orkiestra Dęta i Mażoretki działająca przy Gminie Żelazków, Szkoła Tańca i Ruchu Kreatywnego L'ART.
Liczba widzów festiwalu i imprez towarzyszących – 13 000.

Pałacowa muzyka

Muzyka w Antoninie rozbrzmiewa niemal przez cały rok. Koncerty realizowane w Pałacu Myśliwskim Książąt Radziwiłłów, zawsze wyczekiwane przez melomanów, stanowią dla nich prawdziwą ucztę.

- W październiku, z okazji 173. rocznicy śmierci Fryderyka Chopina, w koncercie pt.: „Chopin - inspiracje i fascynacje” wystąpiła Katarzyna Kraszewska.

Liczba widzów – 140.

- Styczniowa propozycja to koncert karnawałowy „Gdzie mieszka miłość”. Wystąpili w nim znamienici artyści teatrów muzycznych Łodzi: Agnieszka Gabrysiak – sopran, Sylwia Nowicka – sopran, Zbigniew Macias – baryton i Taras Hlushko – fortepian.

Liczba widzów – 213

- W lutym, z okazji rocznicy urodzin Fryderyka Chopina odbył się koncert kameralny. Wystąpili wybitni muzycy: Adam Klocek i Piotr Filek.

Liczba widzów - 199

- W marcu, dzięki współpracy z Austriackim Forum Kultury gościliśmy znakomitego pianistę Martina Listabarth (Austria), który wystąpił w koncercie solowym. Jazz i muzyka klasyczna połączone ze sobą w niezwykle harmonijny sposób.

Liczba widzów - 41

- W kwietniu, wspólnie z Polskim Radio Chopin zaprosiliśmy na 4. Festiwal Polskiego Radio Chopin pt.: „Chopin i generacja romantyczna”. Przez 5 dni, w tematycznych koncertach fortepianowych wystąpili wybitni muzycy: Julia Kociuban, Jakub Stankiewicz, Beata Bilińska, Adam Goździewski, Zbigniew Raubo.

Liczba widzów - 333

- W maju, we współorganizacji z Towarzystwem im. Fryderyka Chopina w Warszawie i Kołom w Ostrowie Wlkp. odbyło się widowisko artystyczne Małej Akademii Muzyki „Nie masz pojęcia jak mi tu dobrze... czyli z wizytą u Radziwiłła”. Wystąpili m.in. wiolonczelistka Konstancja Śmietañska oraz pianista Marcin Wieczorek.

Liczba widzów - 150

- W lipcu i sierpniu widzowie uczestniczyli w Jubileuszowych Konfrontacjach Chopinowskich, w ramach których odbyły się 3 recitale fortepianowe: laureatka wyróżnienia Stowarzyszenia w 36. Turnieju Pianistów Stypendystów Zagranicznych o nagrodę im. księcia Antoniego Radziwiłła - Rika Ishi z Japonii, znakomity pianista z Iranu – Sarshara Ghozatza i Maciej Pabich.

Liczba widzów – 530

- Jeszcze w sierpniu, w koncercie kameralnym wystąpiła Daria Stachowicz - laureatka wielu nagród wokalnych (występowała z orkiestrami Budapest Festival Orchestra, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii w Szczecinie, Wrocławska Orkiestra Barokowa oraz Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Kaliskiej).

Liczba widzów – 70

Wybrane wydarzenia

Program Centrum Kultury i Sztuki to także niezwykle atrakcyjne propozycje koncertowe, występy najbardziej popularnych gwiazd estrady oraz artystów o tyleż bogatym, co nieprzeciętnym dorobku artystycznym. To również spektakle w wykonaniu profesjonalnych teatrów i kino dla prawdziwych koneserów.

Ze względu na kompleksowy remont sali widowiskowo-kinowej, holu głównego, i zaplecza sali widowiskowo-kinowej większość wydarzeń w mijającym sezonie artystycznym zrealizowaliśmy poza siedzibą i w sali studio CKiS. Były to koncerty z cyklu Scena Studio zaprasza: kwartet smyczkowy ANOVA & Basia Włodarska, Kathia, Ove oraz koncert jazzowy Julia Siedl Trio z Austrii, Muzyczne Zaduszki w hołdzie Grzegorzowi Ciechowskiemu, koncerty z okazji Dnia Kobiet, „Byłaś serca biciem”. Wspólnie z Fundacją Kultura z pasją udało się zrealizować Eliminacje Wielkopolskie do 3. Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Legionowej (w tym koncert galowy), a z Regionalnym Związkiem Pszczelarzy Wielkopolski Południowej - Miodobranie. Wraz z poznańską Fundacją Dom Bretanii zaprosiliśmy na XIV Festiwal Kultur Europy, gdzie tematem przewodnim była Turcja. Inne ciekawe wydarzenia współorganizowane z naszymi partnerami to: koncert w Katedrze Kaliskiej „Zaduszki jazzowe” (Duszpasterstwo Środowisk Twórczych w Kaliszu), Wigilia na kaliskim rynku gościnnie w CKiS (Fundacja Bread Of Life), X Jubileuszowy Ogólnopolski Festiwal Piosenki Żydowskiej i Izraelskiej Shalom (Studio Piano Song), Ogólnopolski Festiwal Podróży i Regionu „Odyseja Antonińska 2023” (Gminny Ośrodek Kultury w Przygodzicach). Gośćmi tegorocznej edycji festiwalu byli m.in. Wojciech Jagielski, Przemysław Kossakowski, Jacek Hugo-Bader, Krystian Machnik, Dariusz Grodziński – dyrektor CKiS w Kaliszu, Maciej Garbowicz, Jakub Biłuński. Na uwagę zasługuje także plenerowe widowisko Misterium Męki Pańskiej, organizowane przez CKiS cyklicznie, od 1998 r. w różnych miejscach powiatu kaliskiego. Tym razem odbyło się w Kaliszu przy Parafii św. Matki Teresy z Kalkuty.

Liczba widzów w CKiS - 732

Liczba widzów poza CKiS – 8 000

Promocja dziedzictwa regionalnego

W sezonie artystycznym 2022/2023 ponownie zaprosiliśmy na cykl wykładów popularno-naukowych. Liczne grono entuzjastów naszego miasta wysłuchało ciekawych opowieści: Ani Tabaki - „Historia jednej fotografii albo życie kawiarniane”, Makarego Górzyńskiego - „Kalisz w sieci komunikacji: trasowanie miasta zabytkowego wczoraj i dziś” i Macieja Błachowicza - „Na przedmieściach Kalisza” oraz „Fotoplastikon – Kalisz na fotografiach XIX i XX wieku”.

Liczba widzów - 200

Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży

W ramach XIV Festiwalu Kultur Europy - Turcja, wystąpił turecko-polski Teatr Ka, współtworzony przez animatora teatru: Umuta Nebioğlu oraz iranistę i archeologa Alberta Kwiatkowskiego. W spektaklu „Magiczne drzewo” i podczas warsztatów dzieci zapoznały się z tradycyjnym teatrem cieni Karagoz.

Liczba widzów – 50

Współpraca z Młodzieżowym Domem Kultury zaowocowała m.in. realizacją kolejnej edycji Dziecięcych Spotkań Tanecznych „Tylko dance ma sens”, w których prezentowały się dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym do lat 11. Konkurs miał na celu integrację środowiska tanecznego, popularyzację tańca, jego walorów artystycznych i funkcji wychowawczych, wymianę doświadczeń w zakresie pracy z dziećmi zespołami tanecznymi i konfrontację dorobku artystycznego dziecięcych zespołów tanecznych.

Liczba widzów – 340

We współpracy z Publicznym Przedszkolem nr 18 Chatka Puchatka z Kalisza odbył się w Państwowej Szkole Muzycznej I i II im. H. Melcera w Kaliszu 18. Festiwal Piosenki Ludowej „PYZA”. Impreza przeznaczona jest dla przedszkolaków, którzy poznają się, uczą i kontynuują folklor taneczny różnych regionów Polski. Dzieci zaprezentowały się w polskim tańcu ludowym, piosence lub obrazku folklorystycznym.

Liczba widzów – 200

W projekcie artystycznym „Czyste, Zielone Miasta”, realizowanym wspólnie ze Stowarzyszeniem Program Czysta Polska odbyły się warsztaty ekologiczne, konkursy edukacyjne i sadzenie drzew. Akcja miała na celu podniesienie świadomości dzieci i młodzieży z zakresu ochrony środowiska.

Liczba widzów - 350

W ramach 15. Letniej Akademii Instrumentów Dętych Blaszanych, we współorganizacji z m.in. Fundacją Clarino odbył się tygodniowy cykl zajęć warsztatowych dla wszystkich klas instrumentów dętych blaszanych (trąbka, waltornia, puzon, eufonium, tuba, saksofon, flet, klarnet), warsztaty dla orkiestr dętych, wystawy instrumentów, panele dyskusyjne oraz koncerty pt.: „Roztrąbiony Kalisz”, które odbyły się w różnych miejscach w Kaliszu. Celem organizacji Akademii jest umożliwienie utalentowanej młodzieży kontaktu z szerokim gronem solistów i pedagogów z Polski i zagranicy.

Liczba widzów – 6000

Sprawdził się też pomysł na zwiększenie oferty kierowanej dla młodszych odbiorców La Strady. Imponująca frekwencja i pozytywne opinie zainteresowanych upewniły nas co do słuszności podjętej decyzji oraz zachęciły do kontynuowania formuły podczas kolejnych edycji.

Folklor

Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu kontynuuje swoją wieloletnią działalność w zakresie wspierania kultury tradycyjnej i ludowej – realizując spotkania, warsztaty i koncerty plenerowe. Wiosną 2023 zorganizowano dla mieszkańców Kalisza cykl warsztatów tańca i śpiewu ludowego „Z przytupem”. Uczestnicy poznawali kulturę muzyczną i taneczną Wielkopolski, a w finale zatańczyli w Skansenie Muzeum Okręgowego w Koninie. W kwietniu miało miejsce pierwsze Spotkanie z kulturą tradycyjną, na którym autorki prezentowały wydany wcześniej „Śpiewnik kaliski” z pieśniami ludowymi. CKiS w Kaliszu stale współpracuje z regionalnymi zespołami i twórcami ludowymi, delegując ich także na festiwale w całej Polsce, m.in. do Kazimierza Dolnego nad Wisłą czy na „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej, gdzie zdobywają liczne nagrody.

W 2023 roku CKiS realizuje zadanie dofinansowane ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, warsztaty haftowania z mistrzynią tradycji w Golinie k. Jarocina pn. Mistrzynie snutki golińskiej. Latem zorganizowano plenerowe regionalne koncerty muzyki ludowej Estrady Folkloru 2023 – w Moszczance i Skrzebowej, w Żegocinie, w Kuklinowie i w Choczu. Twórcy ludowi zaprezentowali się na czterech targach sztuki ludowej. Jako przygotowanie do plenerowych występów wcześniej odbywały się konsultacje dla zespołów ludowych ze specjalistami i folklorystami.

W sierpniu CKiS przygotowało po raz dwunasty Wieniec dożynkowy dla województwa wielkopolskiego. Wieniec został zaprezentowany podczas 22. Wojewódzko-Diecezjalnych Dożynek Wielkopolskich w Pleszewie. Wieniec weźmie udział we wrześniowym konkursie podczas dożynek prezydenckich w Warszawie. Pod koniec września odbędzie się także potańcówka ludowa pn. Tańce Blisko Ziemi w Głogowej k. Raszkowa, realizowana dzięki dofinansowaniu z Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Jesienią 2023 roku będą miały miejsce 31. Regionalne Warsztaty Folklorystyczne, na których etnomuzykolodzy i folklorysty przełożą swoją wiedzę zespołom ludowym. W grudniu odbędzie się w CKiS w Kaliszu jubileusz 50-lecia Zespołu Folklorystycznego „Piwonice”, a także Świąteczne Spotkanie Folklorystów.

Liczba uczestników w warsztatach – 77

Liczba uczestników na spotkaniu promującym „Śpiewnik kaliski” – 50

Liczba uczestników w „Estradach Folkloru” – 1 550

Liczba uczestników w jubileuszach zespołów ludowych – 700

Liczba uczestników w konsultacjach folklorystycznych – 64

Galeria w Holu, Galeria Foyer, Galeria w Antoninie

Galerie działające przy Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu w sezonie artystycznym 2022/2023 przygotowały czternaście wystaw prezentujących prace artystów, indywidualności środowiska plastycznego, a także twórców młodego pokolenia. Ważne miejsce zajęły te, które były związane z organizowanymi od wielu lat festiwalami. Wystawa archiwalnych plakatów jazzowych ze zbiorów CKiS towarzyszyła 49. Międzynarodowemu Festiwalowi Pianistów Jazzowych. Natomiast podczas

41. Międzynarodowego Festiwalu „Chopin w barwach jesieni” prezentowane były prace wybitnych polskich plakacistów na wystawie zatytułowanej „Chopin”.

CKiS w swoich galeriach zaprezentowało kilka wystaw malarskich. W Galerii Centrum można było obejrzeć wystawę „Kobieta i Gitara” Jana Pływacza. W przestrzeniach pałacu w Antoninie zagościły prace Małgorzaty Wójcik na wystawie „Mieszkańcy snów”. Patrycja Bajer, Dorota Broda-Maciejewska, Barbara Broda, Tomasz Budzyński, Łukasz Breitenbach, Robert Bubel oraz Marcin Biegański stworzyli zbiorową ekspozycję pod tytułem „BeSiedem”. Wystawę „Magia wody” przestawiła Dominika Konieczna. Odwiedzający pałac w Antoninie mieli okazję obejrzeć również zbiorową wystawę fotograficzną „Horyzont zdarzeń”, w której brało udział ponad dwudziestu artystów, a także trzy malarskie wystawy poplenerowe.

W Galerii w Holu gościła wystawa grafiki warsztatowej, na którą składały się prace nagrodzone, wyróżnione i nominowane w XVIII Międzynarodowym Konkursie Małej Formy Graficznej i Exlibrisu, organizowanym przez Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego. Mijający rok to również plenerowa wystawa plakatów, towarzysząca jubileuszowemu Festiwalowi Artystycznych Działań Ulicznych „La Strada”.

Liczba odbiorców wystaw – 5 000

Liczba odbiorców wystawy plakatów w ramach LA STRADY – 5 000

Kino Centrum

Kino przygotowuje cykliczne spotkania, podczas których prezentowane są filmy o wysokich walorach artystycznych i edukacyjnych, m.in. wchodzące w danym czasie na ekrany polskich kin. Angażuje się również w pokazy filmowe w ramach innych imprez artystycznych, popularyzując w ten sposób wybitne dzieła kinematografii światowej i krajowej. W programie kina od lat obecny jest cykl Kina Studyjnego „Poniedziałkowy Klub Filmowy”, zwracający uwagę widzów na ambitniejsze produkcje filmowe.

Od 16 czerwca 2023 do końca sierpnia 2023 roku kino wyświetliło 26 filmów na 227 seansach. Po remoncie wróciliśmy również z Poniedziałkowym Klubem Filmowym. 17 czerwca, tuż po otwarciu kina, gościliśmy Tomasza Raczkę, które to spotkanie było wstępem do maratonu filmów Jima Jarmuscha. Pan Tomasz przedstawił sylwetkę reżysera, jego twórczość i dokonania.

Dużym zainteresowaniem odbiorców cieszyła się również retransmisja koncertu „Andre Rieu. Miłość mieszka pośród nas”, którą planujemy również we wrześniu i październiku.

We wrześniu zorganizowaliśmy jubileusz 33-lecia kina, na który składała się wystawa prezentująca 33 lata naszej działalności. Treść wystawy stanowiły fotografie, wycinki prasowe, oryginalne plakaty, które dokumentują dotychczasową działalność kina. Goście mogli dowiedzieć się więcej na temat festiwalu, spotkań autorskich, czy misji edukacyjnej naszego kina. Po wernisażu przenieśliśmy się na salę widowiskowo-kinową, by wziąć udział w spotkaniu z byłymi pracownikami kina. Finałem wieczoru był bezpłatny pokaz filmu „Casablanca”.

18 września odbyła się prezentacja oferty programu Szkoła i Sztuka, przeznaczona dla szkół.

Na jesień zaplanowaliśmy zakup nowego projektora laserowego (poza własnym środkami, pozyskaliśmy dofinansowanie z Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej i Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Koszt inwestycji wynosi 279 000 złotych.

Liczba widzów – 2 096 (w czasie: 16.06.23 – 31.08.23)

RadioCENTRUM_106.4

Od 30 lat radioCENTRUM_106.4 to kluczowe medium w Kaliszu oraz całym subregionie południowej Wielkopolski. Ze względu na uniwersalny charakter muzyki i gorące informacje lokalne, właśnie tego radia słuchają codziennie mieszkańcy Kalisza, Ostrowa Wielkopolskiego, Pleszewa, Krotoszyna, Jarocina, Turku i innych okolicznych miejscowości. radioCENTRUM_106.4 pełni ważną rolę w lokalnej komunikacji społeczno-kulturalnej. Wspiera i propaguje najciekawsze wydarzenia i przedsięwzięcia z tych sfer. Angażuje się też chętnie w działania non-profit.

Równolegle do programu radiowego, stacja publikuje codzienną gazetę internetową – www.RC.fm. Tam czytelnicy znajdują poszerzone informacje z lokalnych serwisów informacyjnych radiaCENTRUM_106.4, opatrzone dodatkowym przekazem fotograficznym. Blisko 30-letnie doświadczenie zespołu radiowego, pozwala na tworzenie pomysłowych ofert reklamowych dla miejscowego biznesu. Pogłębia to rozwój lokalnej przedsiębiorczości, a jednocześnie pomaga inwestować w przemyślany rozwój ulubionego lokalnego radia. Dzięki towarzyszącej formule przekazu internetowego ON-LINE, radioCENTRUM_106.4 jest też ogromnie popularne wśród polskiej emigracji - w wielu krajach, codziennie przypominając o domu, rodzinie i przyjaciółach z Polski.

Zapowiedź sezonu 2023/2024

Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu w sezonie artystycznym 2023/2024 będzie rozwijało formułę instytucji promującej i organizującej życie kulturalne na terenie południowej Wielkopolski. Planuje realizację sztandarowych imprez festiwalowych, takich jak Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych, Międzynarodowy Festiwal Artystycznych Działań Ulicznych LA STRADA – CIAŁO I UMYŚŁ, Międzynarodowy Festiwal „Chopin w barwach jesieni” oraz Festiwal Kultur Europy – Walonia, Bruksela. Planujemy też organizację nowych festiwali: I Ogólnopolski Festiwal Aranżacji Muzycznej Aranżacja Fest (konkurs przeznaczony dla solistów i zespołów grających muzykę rozrywkową) oraz ŚWIAT W OBIEKTYWIE – I Ogólnopolski Festiwal Podróży w czasie i przestrzeni (ciekawe spotkania autorskie, warsztaty, wystawy, projekcje filmowe i fotograficzne skupiające nie tylko pasjonatów rozmaitych podróży, ale i różnych dziedzin naukowych).

Są to wydarzenia, które wzmacniają prestiż CKiS, sytuują w czołówce najlepszych organizatorów imprez o charakterze międzynarodowym oraz pozwalają na pozyskanie dodatkowych funduszy od sponsorów i profesjonalną promocję medialną.

Niezależnie od dużych koncertowych projektów, Centrum zamierza organizować pojedyncze koncerty muzyki nie tylko klasycznej czy jazzowej, ale także bluesowej, rockowej, folkowej czy

popowej, wybierając artystów najbardziej wartościowych, gwarantujących występy na najwyższym poziomie. Planowane są też nowe cykle: Legendy Polskiego Rocka, Nieme Kino z muzyką na żywo. Wydarzenia odbędą się w siedzibie CKiS przy ulicy Łaziennej oraz w Pałacu Książąt Radziwiłłów w Antoninie.

W nadchodzącym sezonie nie zabraknie inspirujących wystaw plastycznych w obu galeriach, szeregu imprez propagujących kulturę ludową, spotkań poświęconych kulturze Kalisza i regionu oraz poetyckich wieczorów i rozmów z pisarzami, promujących zarówno lokalne talenty literackie, jak i ciekawe krajowe wydawnictwa. Po raz kolejny obchodzony będzie także Polski Dzień Bluesa. Na profesjonalną pomoc ze strony CKiS w organizacji imprez czekają zarówno indywidualni animatorzy kultury czy publicyści, jak i stowarzyszenia społeczne i kulturalne oraz organizacje pozarządowe.

Kolejny sezon będzie ponownie okazją do rozwoju współpracy z instytucjami, które w swej aktywności łączą działania kulturotwórcze i edukacyjne. Pod opiekuńczymi skrzydłami swoje umiejętności rozwijać będą animatorzy życia kulturalnego oraz twórcy i artyści, którzy skorzystają z profesjonalnych szkoleń i warsztatów.

Inwestycje

9 maja 2023 roku nastąpił końcowy odbiór prac związanych z kompleksowym remontem sali widowiskowo-kinowej, holu głównego oraz zaplecza sali widowiskowo-kinowej wraz z dostosowaniem obiektu dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zadanie to realizowane było w ramach realizacji zadania wieloletniego: „Modernizacja sali widowiskowo-kinowej i holu głównego w budynku Centrum wraz z zakupem wyposażenia” i było pierwszym etapem tego zadania. Zadanie rozpoczęło się w 2022 roku - wtedy został przygotowany przez Pracownię Architektoniczną Aliny Kamińskiej projekt wykonawczy dla przedmiotowego zadania. W ramach prac modernizacyjnych nastąpił montaż platformy dla osób z niepełnosprawnościami, wymienione zostały: oświetlenie, instalacja elektryczna, stolarka drewniana, okładziny ścian, drzwi wewnętrzne, wyposażenie szatni. Ponadto odbyło się szlifowanie i renowacja posadzki, a także wypełnienie ubytków, polerowanie i krystalizacja marmuru oraz odnowienie tynków holu i klatki schodowej, wymieniono wykładzinę dywanową, a także drewnianą podłogę na scenie. W ramach prac konserwatorskich poddano renowacji istniejące detale architektoniczne na ścianach. W toku prac zaszła konieczność wykonania robót zamiennych i dodatkowych. Spowodowane to było względami technicznymi oraz miało na celu poprawę funkcjonalności obiektu oraz jego estetyki.

Samorząd dla ochrony dziedzictwa kulturowego

Dziedzictwo kulturowe jest fundamentem tożsamości, na którym opiera się poczucie lokalnej i narodowej wspólnoty. Poprzez budowanie więzi z miejscem zamieszkania i dumy z jego historii współczesności, tworzy się świadomość społeczna oraz odpowiedzialność za zachowanie spuścizny przeszłości. To właśnie dziedzictwo historyczno-kulturowe, tak w wymiarze materialnym, jak i niematerialnym, wyróżnia Kalisz i stanowi o jego wyjątkowości oraz służy rozwojowi społecznemu i gospodarczemu miasta.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza

Program Opieki nad Zabytkami jest elementem polityki samorządowej, obejmuje całościową strategię w zakresie działań z obszaru ochrony zabytków i opieki nad zabytkami położonymi w granicach administracyjnych gminy. Odnosi się bowiem do jej zasobów własnych, jak i tych, które stanowią własność innych podmiotów.

Celem ogólnopolskiego konkursu „Samorząd dla Dziedzictwa” organizowanego od 2020 r. przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Generalnego Konserwatora Zabytków, jest promocja i upowszechnianie najlepszych wzorców w zakresie opracowywania i wdrażania gminnych programów opieki nad zabytkami. Zgłoszenia oceniane są w 3 kategoriach: duże i średnie gminy miejskie, małe gminy miejskie, oraz gminy miejsko-wiejskie i wiejskie.

Na III edycję konkursu w 2022 r. Prezydent Miasta Kalisza zgłosił Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2017-2020 oraz jego wdrażanie.

Jury pod przewodnictwem prof. Moniki Murzyn-Kupis z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Generalny Konserwator Zabytków dr. Jacek Selin, zdecydowali, że w kategorii duże i średnie gminy miejskie (powyżej 50 tysięcy mieszkańców) Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2017-2020 to najlepiej opracowany i zrealizowany program. Podkreślono spójność Programu i jego wdrażania. Podczas uroczystej Gali w Warszawie, 14 listopada 2022 roku, Prezydent Miasta Kalisza Krystian Kinastowski odebrał dyplom i plakietę Laureata, a nagrodą był film promujący dziedzictwo kulturowe Kalisza, zrealizowany na zlecenie Narodowego Instytutu Dziedzictwa wraz z nieodpłatną licencją na rozpowszechnianie.

Wsparcie z budżetu samorządu dla właścicieli i posiadaczy zabytków

W okresie 2022-2023 Miasto Kalisz kontynuowało prowadzoną od wielu lat, politykę wspierania właścicieli zabytków poprzez udzielanie dotacji celowych z budżetu. Przynosi ona konkretne efekty, służące zachowaniu dziedzictwa oraz podnoszeniu turystycznej atrakcyjności Kalisza. Rada Miasta Kalisza w tym okresie corocznie przeznaczała po 500.000,00 zł na dotacje celowe prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

W 2022 roku Rada Miasta Kalisza środki na dotacje rozdysponowała na realizację siedmiu zadań. Wszyscy beneficjenci zrealizowali i rozliczyli dofinansowane zadania.

Parafia Katedralna św. Mikołaja jako gospodarz zabytkowego cmentarza rzymskokatolickiego, tzw. miejskiego przy Rogatce przeprowadziła:

- I etap prac konserwatorskich i remontowych kaplicy grobowej rodziny Heinsów, obejmujący remont dachu (dotacja 65 000,00 zł),
- I etap prac konserwatorskich i remontowych kaplicy grobowej rodziny Prusinowskich obejmujący remont dachu (dotacja 35 600,00 zł).

Parafia Katedralna przy wsparciu Miasta realizowała prace konserwatorskie i restauratorskie przy elewacji północnej nawy bocznej północnej – część zachodnia etap II tj. dokończyła prace przypory i przęsła nawy (dotacja 100 000,00 zł).

Anna Jabłkowska-Klimas wykonała odnowienie i konserwację tablicy pamiątkowej na grobie Wojciecha Jabłkowskiego, na zabytkowym cmentarzu rzymskokatolickim przy Rogatce w Kaliszu (dotacja 6 400,00 zł).

Jan Brzęczkowski, właściciel budynku położonego w Kaliszu przy ul. św. Stanisława 9, dawnego Hotelu Polonia, dzięki wsparciu Miasta Kalisza (dotacja 50 000,00 zł) zrealizował prace związane z odnowieniem i zmianą kolorystyki elewacji frontowej jedynego w mieście budynku modernistycznego w stylu marynistycznym (proj. arch. A.Nestrypke).

Klasztor OO. Franciszkanów w Kaliszu zrealizował II etap prac konserwatorskich przy ołtarzu bocznym św. Franciszka w kościele św. Stanisława BM w Kaliszu (dotacja 118 000,00 zł).

Parafia Prawosławna pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Niecała 1 w Kaliszu, kontynuowała ratownicze prace przy malowidłach ściennych (1930 r.), w cerkwi prawosławnej pw. św. App. Piotra i Pawła w Kaliszu. W ramach etapu V wykonana została restauracja sklepienia nawy (przedstawienie Chrystusa Pantokratora) z łukiem nad sklepieniem (przedstawienia ewangelistów św. Marka i św. Łukasza) oraz prace konserwatorsko-zabezpieczające przy ścianie nawy od strony kruchty - część I - prace restauratorskie przy sklepieniu nawy głównej z przedstawieniem Chrystusa Pantokratora (dotacja 125 000,00 zł).

W roku 2023 Rada Miasta Kalisza przyznała dotacje na realizację 8 zadań w łącznej kwocie 500.000,00 zł. Wszystkie umowy dotacyjne z beneficjentami zostały zawarte, a dotychczas trzy zadania zostały zakończone i rozliczone.

I tak dobiegł końca II etap prac konserwatorskich i remontowych kaplicy grobowej rodziny Heinsów na cmentarzu rzymskokatolickim przy Rogatce. Zakres wykonanych prac objął ściany zewnętrzne korpusu kaplicy, tj. konserwację tynków na elewacjach zewnętrznych. Parafia Katedralna otrzymała na ten cel dotację z budżetu Kalisza na 2023 rok w wysokości 41.000,00 zł.

Zakończył się także pierwszy etap prac konserwatorskich fragmentu muru ogrodzeniowego cmentarza ewangelicko-augsburskiego przy Rogatce. Zabytkowy parkan został m.in. uszczelniony i wzmocniony. Zakres prac obejmował także czyszczenie powierzchni, dezynfekcję ścian, wykonanie tynków renowacyjnych, naprawę uszkodzonych fragmentów oraz hydroizolację. Całkowity koszt przeprowadzonych robót to nieco ponad 71 tysięcy złotych.

W lipcu br. ukończono kolejny etap prac konserwatorskich i restauratorskich przy malowidłach w kaliskiej cerkwi prawosławnej pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła. Zakres prac obejmował restaurację przedstawienia ewangelistów św. Marka i św. Łukasza oraz ściany nawy przy prezbiterium. Dotacja z budżetu Kalisza w 2023 r. wyniosła 90.000,00 zł.

Właściciele i zarządcy kaliskich zabytków zabiegali o środki nie tylko z miejskiej kasy, ale także u innych uprawnionych podmiotów – w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, u Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków czy w Samorządzie Województwa Wielkopolskiego. Takie działania pozwoliły pozyskać znaczące wsparcie finansowe z różnych źródeł na realizację prac lub robót przy zabytkach.

W 2022 r. dotacje od innych uprawnionych podmiotów otrzymali:

- osoba prywatna na rewitalizację późnobarokowego Dworu w Sulisławicach (XVIII w.), w zakresie wymiany i odtworzenia dachu budynku - z budżetu MKiDN (dotacja 280.000,00 zł), z budżetu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (dotacja 30.000,00 zł), z budżetu Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dotacja 50.000,00 na remont i rozbudowę dworu – ściany i strony),
- Parafia Katedralna pw. św. Mikołaja na prace konserwatorskie i restauratorskie elewacji – elewacja północna nawy bocznej północnej – część zachodnia – dokończenie przypory oraz przeszła nawy - cz. zachodnia II etap - z budżetu MKiDN (dotacja 791.000,00 zł), z budżetu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (dotacja 50.000,00 zł),
- Parafia Prawosławna pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła na kontynuację prac przy malowidłach ściennych cerkwi, etap V prace konserwatorsko-zabezpieczające przy prawej ścianie nawy od strony prezbiterium - z budżetu Sejmiku Województwa Wielkopolskiego (dotacja 15.000,00 zł),
- Klasztor OO. Franciszkanów na prace przy ołtarzu bocznym św. Franciszka z Asyżu w kościele pw. św. Stanisława BM (etap II – nastawa wraz ze zwieńczeniem) z budżetu Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dotacja 70.000,00 zł).

W 2023 roku do chwili obecnej dotacje od innych uprawnionych podmiotów otrzymali:

- Klasztor OO. Franciszkanów na prace przy ołtarzu bocznym św. Franciszka z Asyżu w kościele pw. św. Stanisława BM (etap III – predella, dwie rzeźby świętych w retabulum przy kolumnach) z budżetu Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dotacja 60.000,00 zł),
- Parafia Katedralna pw. św. Mikołaja na prace konserwatorskie i restauratorskie elewacji szczytu wschodniego części północnej, tynki elewacji nawy głównej strona północna- etap XII) z budżetu MKiDN (dotacja 516.000,00 zł).

Popularyzacja i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego Kalisza w ramach 30. Europejskich Dni Dziedzictwa

W 1991 roku Rada Europy zdecydowała o ustanowieniu Europejskich Dni Dziedzictwa. Polska przystąpiła do tego projektu w 1993 roku. Od 2007 roku koordynację EDD w naszym kraju przejął ówczesny Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, obecnie Narodowy Instytut Dziedzictwa. Wtedy po raz pierwszy zaproponowano wspólny temat przewodni dla całego kraju z założeniem, że szeroko rozumiane hasło powinno umożliwić organizację atrakcyjnych wydarzeń we wszystkich miejscach w Polsce, bez względu na historię czy spuściznę kulturową regionu.

Europejskie Dni Dziedzictwa to obecnie największy na kontynencie europejskim cykliczny projekt kulturalny, społeczny i edukacyjny od trzech dekad wpisany w kalendarz wrześniowych wydarzeń kulturalnych.

Głównym celem tego projektu jest edukacja historyczna i kulturalna, promowanie różnorodności regionalnego dziedzictwa kulturowego, podkreślenie wspólnych korzeni kultury europejskiej oraz propagowanie dialogu międzykulturowego. Służy on ochronie dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystaniu jego wartości dla rozwoju społecznego obecnych i przyszłych pokoleń.

30., Jubileuszowa edycja EDD w 2022 roku odbyła się pod hasłem „Połączeni dziedzictwem”, które nawiązywało do podpisanej przez Polskę Konwencji Ramowej Rady Europy o wartości dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa. W Kaliszu rozwinęliśmy tę myśl i 30. Europejskie Dni Dziedzictwa obchodziliśmy pod hasłem: „Połączeni dziedzictwem. Bogactwo wielokulturowego Kalisza”.

Położenie na skrzyżowaniu szlaków handlowych, uwarunkowania polityczne, gospodarcze czy indywidualne ludzkie wybory sprawiły, że na przestrzeni dziejów w Kaliszu osiedlali się przybysze z różnych zakątków Europy. Współtworzyli miasto i stawali się kaliszanami.

Czerpanie z tradycji wielokulturowości oraz jej materialne dziedzictwo, obecne w przestrzeni, stanowi nieodłączny element tożsamości i rozwoju Kalisza. Współczesne miasto pozostaje otwarte na ludzi różnych nacji i kultur.

Agresja Rosji na Ukrainę spowodowała, że wielu obywateli Ukrainy znalazło w Kaliszu bezpieczne schronienie przed wojną.

Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Kalisza poprzez stronę internetową www.kalisz.pl skierował do mieszkańców informację o haśle 30. EDD, wraz z zaproszeniem do organizacji wydarzeń, a następnie koordynował tworzenie programu obchodów EDD. Dzięki zaangażowaniu 16 podmiotów w przygotowanie tego przedsięwzięcia – w tym miejskich instytucji kultury, fundacji i stowarzyszeń, kaliski program wydarzeń był wyjątkowo różnorodny i ciekawy. Warto w tym miejscu podkreślić rolę Fundacji Znowu Razem i jej prezesa Zbigniewa Judasza, która we współpracy z przedstawicielami różnych wyznań, instytucji, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie oraz Wydziałem Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki, przygotowała cykl spotkań z dziedzictwem historyczno-kulturowym wielokulturowego miasta - niemieckim, żydowskim, ukraińskim.

Świętowanie zainaugurował 9 września 2022 r. koncert symfoniczny pt. „Połączeni muzycznym dziedzictwem”, w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Kaliskiej pod dyrekcją Rubena Silvy z udziałem solisty Natana Dondalskiego – skrzypce oraz Chóru Kameralnego WPA UAM w Kaliszu, pod kierunkiem Beaty Szymańskiej. W repertuarze znalazły się utwory światowej sławy kompozytorów różnych narodowości, których muzyka łączy nacje i pokolenia.

W sobotę, 10 września 2022 r. gościnne wnętrza Akceleratora Kultury przy ul. Nowy Świat 2 stały się miejscem wielokulturowej biesiady. Jej uczestnicy przy wspólnym stole mieli okazję poznać niektóre tradycje kulinarne kaliskich mniejszości narodowych oraz skosztować potraw kuchni żydowskiej, niemieckiej oraz ukraińskiej. Nie zabrakło chałki, macy, śledzi, niemieckiej sałatki ziemniaczanej i pierogów ukraińskich. Były też wspólne tańce ludowe i piosenki, a wielkim zainteresowaniem młodych uczestników cieszyły dawne gry i zabawy m.in. żydowski drejdel, ukraińskie bierki.

Spotkanie poświęcone dziedzictwu historyczno-kulturowemu protestantyzmu w Kaliszu i regionie, odbyło się w 11 września 2022 r., w pomieszczeniach Calisii One. Gospodarzem wieczoru był proboszcz Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Kaliszu ksiądz Michał Kühn. Kaliski kontekst historyczny protestantyzmu przedstawił prof. Akademii Kaliskiej dr hab. Krzysztof Walczak. Z kolei Mariusz Chojnacki wójt Cekowa, zaprezentował historię osadnictwa olenderskiego na terenie tej gminy.

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Kaliszu wspólnie z Fundacją Znowu Razem 12 września 2022 r. zaprosiła na koncert muzyki klasycznej solistów zespołu Accademia dell'Arcadia - Moniki Woźniak (klawesyn) i Michała Grześkowiaka (skrzypce barokowe). W programie znalazły się utwory takich kompozytorów, jak A. Vivaldi, J.F. Haendel i M. Prochaska (Pije Kuba albo Krótka Historia Muzyki cz. I do końca XVIII wieku). Warto przypomnieć, że klawesynistka Monika Woźniak jest kaliszanką, odnoszącą sukcesy w prestiżowych konkursach w kraju i poza jego granicami, stypendystką Marszałka Województwa Wielkopolskiego oraz laureatką Nagrody Prezydenta Miasta Kalisza (w dziedzinie: muzyka) w sezonie kulturalnym 2022/2023.

W obchody 30. Europejskich Dni Dziedzictwa w Kaliszu wpisało się także wydarzenie pt. „Dziedzictwo Wiłkomirskich”, zorganizowane 13 września 2022 r. przez Bibliotekę Publiczną Książnicę Pedagogiczną im. A. Parczewskiego w Kaliszu, pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Marka Woźniaka.

Od 13 września 2022 r. w Centrum Rysunku i Grafiki im. Tadeusza Kulisiewicza przy ulicy Kolegialnej - Oddziale Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej, na Wystawie jednego dzieła, można było oglądać „Pierwsze mendle”, obraz Michała Dobriaka, kaliskiego artysty malarza. Obraz jest pejzażem przedstawiającym pola uprawne podczas żniw. Mimo, że praca powstała w latach 50. XX w., czytelne są w niej fascynacje dawniejszym malarstwem, jego eksperymentami i zdobyczami: wykorzystanie gry światła i kolorowych cieni, efektów migotania i rozlewania się światła, a także silnych kontrastów barwnych.

Michał Dobriak urodził się w Kaliszu w 1904 roku. Był synem Ukraińca, carskiego urzędnika Michała Michałowicza Dobriaka i ewangeliczki, wnuczki holenderskiego osadnika, Leonii Buntzler. Przyszły malarz uczęszczał do szkół w Kaliszu i Moskwie. Egzamin maturalny zdał w ukraińskim gimnazjum im. Tarasa Szewczenki, w podkaliskim Szczypiornie. Służbę wojskową odbył w 29. Pułku Strzelców Kaniowskich. W latach 1924-1927 studiował na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie u L. Slendzińskiego, J. Hoppena i F. Ruszyca. Był ostatnim przedstawicielem wileńskiego neoklasycyzmu w malarstwie polskim. W latach 30-tych był pod wpływem krajowego nurtu art deco. Pochodzenie malarza i jego losy – od narodzin po kres życia związane z Kaliszem – są dobrym przykładem na to, jak w mieście przenikały się i splatały różne kultury, narodowości i wyznania. Malował Kalisz i jego okolice: mieszkańców, architekturę, pejzaże.

Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Kaliszu wspólnie z III Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika przygotowało i przeprowadziło 14 września 2022 r. grę uliczną „Kalisz na szlakach”, adresowaną do uczniów kaliskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Celem organizatorów było przybliżenie młodzieży więzi łączących Kalisz z innymi miejscowościami oraz mniejszościami narodowymi i wyznaniowymi. Uczestnicy poznali znaczenie, jakie miało dla Kalisza położenie na szlaku bursztynowym, czy w pobliżu innych dróg handlowych, a także rolę handlu w rozwoju miasta.

Liczne grono zainteresowanych odwiedziło 14 września 2022 r. siedzibę Biblioteki Głównej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Asnyka przy ulicy Legionów, gdzie okolicznościowy wykład nt. „Mieszczańskie historie” wygłosiła Monika Sobczak-Waliś - bibliotekarka, regionalistka, historyczka i pomysłodawczyni Społecznego Archiwum Kaliszan.

Prelekcję poprzedziło otwarcie plenerowej wystawy pt. „Rodzina z Kalisza”, nawiązującej do tegorocznego hasła EDD „Połączeni dziedzictwem. Bogactwo wielokulturowego Kalisza”. Z fotografii przechowywanych dotąd wyłącznie w rodzinnych albumach, kuratorka ekspozycji przygotowała fotograficzną opowieść o rodzinach wywodzących się z różnych narodowości i wyznań, które połączyła wspólna historia wpisana w dzieje miasta. Znaczna część przedstawicieli rodzin, których zdjęcia prezentowane były na wystawie, uczestniczyło w wernisażu.

Z najciekawszymi dokumentami przekazanymi do Społecznego Archiwum Kaliszan zapoznali się 17 września 2022 r. , uczestnicy Soboty z SAK-iem w Bibliotece Głównej. W ramach spotkań ze świadkami historii słuchali zarejestrowanych wspomnień kaliszan. Twórcy domowych archiwów dowiedzieli się jak zabezpieczać dokumenty, budować drzewo genealogiczne, czy retuszować stare fotografie.

Dwa dni, 16 i 17 września, przeznaczone zostały także na wydarzenia i warsztaty poświęcone dziedzictwu społeczności żydowskiej oraz życiu współczesnych Żydów w Polsce. 16 września, w Szkole Podstawowej nr 3 im. J. Słowackiego, przy Ciasnej 16, edukatorki Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie poprowadziły dla uczniów warsztaty pod tytułem „Muzeum w pudełku”.

W tym samym dniu, Fundacja Znowu Razem zaprosiła do swojej siedziby przy ul. Towarowej 1 na wieczór szabatowy. W spotkaniu poświęconemu dziedzictwu historyczno-kulturowemu społeczności żydowskiej i jej teraźniejszości, wzięli udział m.in. przedstawiciele Gminy Wyznaniowej Żydowskiej i pierwsza polska rabinka Małgorzata Kordowicz oraz liczne grono kaliszan.

Była to dobra okazja do tego, aby dowiedzieć się czym dla rodzin żydowskich jest szabat, jakie towarzyszą mu rytuały. Przy wspólnym stole i tradycyjnych potrawach kuchni żydowskiej, toczyły się rozmowy i opowieści o historii kaliskiej społeczności żydowskiej, a także o tym, jak to jest być Żydem we współczesnej Polsce.

Żydowskie życie było także tematem sobotnich (17 września) warsztatów dla dorosłych, prowadzonych przez edukatorki POLIN, które odbyły się w siedzibie Fundacji Znowu Razem, przy Towarowej 1. W pierwszej części zajęć uczestnicy rozmawiali o tożsamości i tolerancji na kanwie fragmentów dokumentalnego filmu M. Grynberga „Dowód tożsamości”, w drugiej zaś pod kierunkiem rabinki Małgorzaty Kordowicz poznawali tańce żydowskie.

Warsztaty prowadzone przez edukatorki Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w dniach 16 -17 września finansowane były przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszu EOG oraz przez budżet krajowy.

W ramach 30. EDD, 17 września świętowaliśmy także 45. urodziny Galerii Sztuki im. Jana Tarasina oraz 96. urodziny jej patrona. Uczestnicy tego wydarzenia mogli zobaczyć aktualną wystawę, czyli "Rhizopolis" autorstwa Joanny Rajkowskiej i Andrew Dixona. Zaprezentowane zostały również wydawnictwa Galerii, m.in. katalog do wystawy Pawła Althamera i Artura Żmijewskiego "Polska Szkoła Kolażu" oraz artbook "DR/BB", publikacja towarzysząca wystawom Dominika Ritszela i Bartka Buczka, czy "Szkice" Janusza Lewandowskiego. Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty z sitodruku, podczas których można było własnoręcznie nadrukować sobie na koszulce, lnianej torbie lub innej tkaninie, grafikę inspirowaną twórczością Jana Tarasina.

Atrakcją wieczoru był audiowizualny performans duetu artystycznego kinoMANUAL, który tworzą Aga Jarzab i Maciej Bączyk. Na urodzinach Tarasina publiczność zobaczyła dziesiątą, jubileuszową odsłonę performansu "Pocket Cinema", inspirowaną bezpośrednio twórczością patrona instytucji. Wcześniej wystąpił kolektyw artystyczny, założony przez Martę Kościańską, Łukasza Głapkę, Łukasza Jaskółę i Sebastiana Jochana. Kino Trupa zaprezentowała niemy film "Charlie bokserem 8 min na 8 mm", udźwiękowiony za pomocą instrumentów analogowych i cyfrowych, wokali, jaki i spreparowanych przedmiotów.

Kapryśna i deszczowa pogoda oraz niska temperatura nie zniechęciła kaliszan do liczного udziału w III Dniach Księstwa Kaliskiego, zorganizowanych 17 i 18 września 2022 r. przez Fundację Bolesława Pobożnego. Wydarzenie rozpoczął uroczysty przemarsz orszaku książęcego Bolesława Pobożnego i księżnej Jolenty ulicą Zamkową w kierunku parku miejskiego i Baszty Dorotki – obecnie Centrum Baśni i Legend Kaliskich oraz Lokacji Miasta. W parkowej scenerii odbyła się rekonstrukcja historyczna aktu lokacji miasta Kalisza przez księcia Bolesława oraz nadania społeczności żydowskiej Statutu Kaliskiego.

W programie tego wydarzenia znalazły się koncerty zespołów muzyki dawnej Brevis i Żniwa, pokazy tańca średniowiecznego w wykonaniu zespołu Belriguardo, walki rycerskie, warsztaty oraz atrakcje dla dzieci oraz pokaz teatru ognia grupy Nam Tara. III Dni Księstwa Kaliskiego zakończyła msza święta odprawiona w niedzielę, 18 września, w kościele franciszkańskim pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika.

W programie EDD 18 września 2022 r. znalazły się wydarzenia poświęcone dziejom społeczności ukraińskiej w Kaliszu oraz realiom życia ukraińskich uchodźców wojennych. Na początek o godzinie 14.00 w Katedrze Kaliskiej, ksiądz Roman Voznyak – duszpasterz grekokatolicki Ukraińców w Kaliszu i regionie wraz z wikariuszem parafii katedralnej Piotrem Nowackim, odprawił mszę świętą św. Jana Chryzostoma w rycie bizantyjskim, w języku polskim i ukraińskim. Była to msza dziękczynna za pomoc, jakiej naród polski udziela narodowi ukraińskiemu w walce z rosyjskim agresorem oraz szukającym w schronienia w Polsce Ukraińcom. To niezwykle wzniosłe i emocjonalne przeżycie było udziałem zgromadzonych w świątyni Ukraińców i Polaków. Popołudniowe polsko-ukraińskie spotkanie w Akceleratorze Kultury, było doskonałą okazją do poznania historii i dziedzictwa ukraińskiego w Kaliszu, a także obecnych realiów życia uchodźców z Ukrainy. Nie zabrakło wprowadzenia na temat historii internowanych w Szczypiornie żołnierzy Semen Petlury i społeczności ukraińskiej w Kaliszu, przygotowanego przez Radosława Sapieję z miejskiej Informacji Turystycznej. Organizator tego wydarzenia, ksiądz Roman Voznyak, przedstawił współczesne realia życia Ukraińców w naszym mieście i regionie. Przekazał też podziękowania za życzliwość i okazaną pomoc z jaką spotyka się ze strony Miasta oraz różnych instytucji, stowarzyszeń, fundacji i osób fizycznych. Wszyscy, którzy zasiedli przy wspólnym stole, kosztowali znakomitych tradycyjnych potraw przygotowanych przez Ukrainki - barszczu i pierogów. Spotkanie uświetnił koncert ukraińskiego zespołu Misercordia, przygotowany we współpracy księdza Romana Voznyaka ze Zbyskiem Judaszem z Fundacji Znowu Razem.